

2den Valgkreds (Bluhme) sig, at man ikke vilde krænte Nogens Interesser. Ja, naar man kan være vis paa det, saa kunde ærede Medlemmer være ganske vilige for, at saa ere Bemyttelsesmændene vel fornøiede med den Stilling, ærede Medlemmer indtage i den Art Sager. Nei, ærede Medlemmer kunne være visse paa, at, ville de gaa til en Toldlov, hvori de angribe det protektionistiske System, saa komme de virkelig til at krænte Nogens Interesse. Det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds nævnte allerede i Gaar det gamle Ord, at man ikke kan lave Eggelag uden at slaa Eggene itu. Men det ærede Medlem vil netop ikke slaa Eggene itu; derfor bliver der heller ingen Eggelag. Naar det ærede Medlem stiller sig saaledes lige overfor Fabrikterne, at han giver dem den lille Finger, saa kan han være vis paa, at Fabrikterne tage hele Haanden, trykke den med Venlighed og ere meget vel fornøiede. Dette er Protektionisternes Stilling her til Lands, den kan udtrykkes saaledes: Vi ville have mere Bemyttelse, end vi have, og vi ville i alt Fald beholde den bestaaende. Og paa dette Stade stiller den høitærede Minister sig, hvad jeg for mit Vedkommende lægger stor Vægt paa, fordi vi her staa lige overfor en Strømning, der er meget stærk; den har Ministeren med sig, den har Landstinget og en stor Del af Folkethingets Høire; det er i alt Fald en Representation, der ikke er saa ganske ringe. Paa den anden Side er der her i Landet, hvad jeg meget vel veed, en Toldreformforening, hvis Program ikke paa nogen Måde er saa tydeligt som det „Nationale Arbeides“. Den Forening begyndte meget frihandelsmæssigt; men den faldt ret hurtigt temmelig stærkt af, den sprang op som en Løve og faldt ned som et Gaar. Nu læser man, at de ikke ville krænte nogensomhelst Interesse, og saa kan man være vis paa, at saa kommer man ingen Begne. Jeg sympathiserede med den Forening og med det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds, naar han saa stærkt udtalte sig mod al Told. Et andet Medlem, som ikke længere er her i Thinget, men som var Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgkreds, Christoffer Hage sagde en Gang, at man om nogle Aarhundreder vilde komme saa vidt, at man betragtede Tolden som en Levning af Middeldalberens Barbari, som Noget, der rangerede med Hæseprocesser og Bignende. Jeg anser det for meget sandsynligt, men det er ganske ørkesløst for Dieblisset at beskæftige sig med den Slags Betragtninger, og jeg vil heller ikke gaa saa vidt som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds, der mente, at al Krig vilde

blive affastet; fordi man affastede Tolden. Jeg tror ikke, det vil have saa store Følger, som det ærede Medlem mener. Der er allsaa en saadan Bevægelse her i Landet, men det er ikke saa let at finde den, den er ikke klar og tydelig, der er ingen bestemt Opinion i Frihandelsretning. Saa er der endelig den aller sidste Tid opkommen en Bevægelse i Retning af en nordisk Toldunion. Den er navnlig kommen fra visse Videnskabsmænd, og den har ikke stor Støtte hverken fra Befolkningens eller fra Regeringens Side, og dog skal jeg ikke negte, at det forekommer mig, at det overfor det Spørgsmaal nærmest var Regeringen, der skulde indlede denne Sag. Men paa den anden Side staa vi her til Lands lige overfor en Regering, som paa dette Omraade ikke kan gjøre Noget somhelst. Det har navnlig vist sig lige overfor den spanske Handelskonvention, at den nuværende Regering ikke kan fore nogen somhelst diplomatisk Aktion paa den Slags Spørgsmaal, fordi den nuværende Regering staa udenfor Folkethingets Tillid, den gaar netop ud paa at bryde Folkethingets Magt — jeg skal forøvrigt ikke forbyde mig i den Art konstitutionelle Spørgsmaal — men det er en naturlig Grund, hvorfor Regeringen er bunden paa Hænder og Fødder, og naar den skal forhandle med fremmede Magter ingen Begne kommer. Jeg tror derfor ogsaa, at dette Forhold vil vise sig meget svækkende og ubelidt, naar det kommer til virkelig diplomatisk Forhandling med Nabolandene om den Art Ting som en Toldunion. Derfor tror jeg, at her for Dieblisset er en Forhandling om Toldborgsmaal principielt, om Frihandel, Protektionisme o. s. v. i Virkeligheden ganske haabløs overfor den nuværende Regering, og hvis man ikke kommer til et andet Syn paa Toldloven, tror jeg virkelig man kunde spare sig det Hele. Men det er for mig ufatteligt, at man ikke her i Landet en Gang kommer til det Syn paa Toldloven, at det i det Hele ikke er Noget, som behøver at revideres fra den ene Ende til den anden. Der er efter min Mening overhovedet Intet, der egner sig mere til stykkevis Revision end Toldlovgivningen. Jeg veed meget godt, at det er Noget, det ikke behøver Oppositionen, fordi jeg tror, at det er Noget, som adskillige Gange er udtalt af Oppositionens Fører, at man var angst for at røre derved, idet man frygtede for, at man saa ikke nogeninde skulde komme til de øvrige Rettelser, som man ønskede. Jeg er paa dette Punkt som paa mange andre Punkter — og det har nærmest været Grunden for mig til at tage Ordet her i Dag — ikke entig med